

# Sju trappor en novemberdag

---

## Berättelse

---

Det är tisdag den 9 november 2004. Stieg Larsson är på väg till jobbet i Stockholm. Han arbetar på tidningen Expo, som granskar rasism och hot mot demokratin.

Stieg arbetar alldeles för mycket. En vän har sagt att Stieg är "en man med 60 cigaretter och 20 koppar kaffe om dagen". Han sover för lite och äter dåligt. Men han stannar nästan aldrig upp för att vila. Arbetet är viktigare.

Den här morgonen kommer Stieg fram till huset där Expo har sitt kontor. Kontoret ligger högt upp, på sjunde våningen. Stieg trycker på knappen till hissen, men ingenting händer. Hissen är trasig i dag.

Stieg suckar. Han måste gå i trapporna i stället. Det är 197 trappsteg upp till kontoret. Han börjar gå. Steg för steg, våning efter våning.

Stieg blir andfådd. Han känner sig inte bra. Men han fortsätter ändå upp.

Strax efter att han kommit fram får Stieg en kraftig hjärtinfarkt. Hjärtat orkar inte mer. Samma dag dör han, bara 50 år gammal.

Det sorgliga är att Stieg precis har skrivit klart tre spännande deckare. Ett förlag har sagt ja till dem. Men ingen av böckerna är tryckt än. Stieg får aldrig hålla en av sina egna böcker i handen. Han får aldrig veta att de snart ska bli kända i hela världen.

## Ordlista

---

ORD	FÖRKLARING
att granska	att noga undersöka något
en kopp	ett litet glas för kaffe eller te
att vila	att slappna av och inte arbeta
en våning	ett plan eller en nivå i ett hus
en hiss	en maskin som tar dig upp och ner i ett hus
trasig	något som inte fungerar
att sucka	att andas ut tungt när man är trött eller ledsen
ett trappsteg	ett av stegen i en trappa
andfådd	när man andas fort och inte får luft
en hjärtinfarkt	när hjärtat plötsligt slutar fungera
ett förlag	ett företag som gör och säljer böcker
tryckt	färdig och gjord till en riktig bok

---

## Läsförståelsefrågor

---

1. Vad gör tidningen Expo enligt texten?
  1. Undersöker rasism och faror för demokratin
  2. Säljer kaffe och cigaretter
  3. Lär ut hur man skriver böcker
2. Varför går Stieg i trapporna den här dagen?
  1. Han vill träna
  2. Hissen fungerar inte
  3. Det finns ingen hiss
3. Hur många trappsteg är det upp till kontoret?
  1. 50
  2. 120
  3. 197
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Stieg lever sunt och vilar mycket.
  2. Stiegs böcker är redan tryckta när han dör.
  3. Ett förlag har sagt ja till hans böcker.
5. Hur beskriver vännen Stiegs vardag? Svara med text.
6. Varför är det extra sorgligt att Stieg dör just då? Använd texten i ditt svar.
7. Texten säger att "arbetet är viktigare". Vad tror du att det betyder för Stieg? Svara med egna ord.

## Facit

1. a) Undersöker rasism och faror för demokratin.
2. b) Hissen fungerar inte.
3. c) 197.
4. 1. **Nej** – han sover för lite och vilar nästan aldrig. b) **Nej** – ingen bok är tryckt än. c) **Ja** – ett förlag har sagt ja.
5. Exempel på svar: *Han röker mycket (60 cigaretter), dricker mycket kaffe (20 koppar), sover för lite och äter dåligt.*
6. Exempel på svar: *Han har precis skrivit klart tre böcker, men han dör innan de kommer ut. Han får aldrig se sin framgång.*
7. Exempel på svar: *Han bryr sig så mycket om sitt arbete att han glömmer sin egen hälsa.*

*Bedöm de öppna svaren efter innehåll, inte efter exakt formulering. Att skriva av en mening rakt ur texten räcker inte – eleven ska visa att hen förstått.*

### FÖR LÄRAREN

Tema: arbete, hälsa och en avgörande dag. Texten ger en närbild av Stiegs sista dag och kompletterar biografien. Prata gärna om balansen mellan arbete och vila, och om hur det känns att vara nära ett mål men inte hinna fram.

## Diskussionsfrågor

- Stieg satte arbetet före sin hälsa. Vad tycker du om det?
- Hur viktigt är det att vila och ta hand om sig själv?
- Har du ett mål som du arbetar mot just nu? Berätta.
- **Skriv (3–5 meningar):** Skriv om en vanlig dag i ditt liv. Vad gör du på morgonen?

### Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Stieg Larsson (svenska och engelska)
- Nationalencyklopedin (ne.se): Stieg Larsson
- Encyclopædia Britannica: Stieg Larsson
- Expo (expo.se): om stiftelsen Expo och Stieg Larsson
- History.com, This Day in History (9 november 2004): om hans död

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Fullständigt namn: Karl Stig-Erland Larsson. Född 15 augusti 1954 i Skelleftehamn (vid Skellefteå), död 9 november 2004 i Stockholm, 50 år gammal, i en hjärtinfarkt. Arbetade på nyhetsbyrån TT från 1977 till 1999. Var med och grundade stiftelsen Expo 1995 och var chefredaktör för tidskriften Expo från 1999. Skrev Millennium-trilogin: Män som hatar kvinnor (utgiven 2005), Flickan som lekte med elden (2006) och Luftslottet som sprängdes (2007). Alla tre böckerna gavs ut efter hans död. Hans mångåriga sambo var Eva Gabriellsson; eftersom paret inte var gifta och inget giltigt testamente fanns, gick arvet enligt svensk lag till hans far och bror, vilket ledde till en uppmärksammad tvist om rättigheterna till hans verk. OSÄKERT/varierar mellan källor: exakt hur stor del av en fjärde bok han hunnit skriva. BILD: ingen fri Wikimedia-bild av hans ansikte kunde verifieras (juni 2026) – Commons-kategorin Category:Stieg Larsson saknar fri porträttbild. Bilden är därför representativ (ej porträtt): Bellmansgatan på Mariaberget i Södermalm, kvarteren kring Millennium-trilogins miljöer (Bellmansgatan 1 är romanfiguren Mikael Blomkvists adress). Källa:

File:Bellmansgatan July 2024 01.jpg på Wikimedia Commons ([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bellmansgatan\\_July\\_2024\\_01.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bellmansgatan_July_2024_01.jpg)), foto av ArildV (Arild Vågen), licens CC BY-SA 4.0. Bokomslag och Expo-logotyp är upphovsrättsskyddade och används inte. Förslag: kontrollera framtida fri licens för ett porträtt, eller använd en bild med köpt licens från bildbyrå.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.